

Prognozy bilansu oleistych w sezonie 2015/16 wg KE

Agenda Komisji DG Agri opublikowała krótkoterminowy przegląd rynków rolnych w Unii. Dokument zawiera m. in. szacunki i prognozy zbiorów, zasiewów i plonów dla roślin oleistych, wysokobiałkowych oraz zbóż w br. oraz kilku poprzednich latach oraz bilanse dla oleistych w tym surowców oleistych olejów i śrut.

DG Agri prognozuje w 2015 roku 10% spadek produkcji oleistych do około 31,2 mln ton. Spadek produkcji dotyczy rzepaku, soi oraz słonecznika. Komisja prognozuje spadek przerobu surowców

oleistych o 0,8% do 47,4 mln ton głównie ze względu na redukcję przerobu rzepaku o 4% do 23,8 mln ton oraz słonecznika o 6,3% do 7,4 mln ton. Import rzepaku na skutek spadku produkcji powinien wzrosnąć o 10% do 3,2 mln ton, natomiast soi o 4% do 12,8 mln ton. Eksport rzepaku może spaść o około 50% do około 0,3 mln ton. Pod koniec następnego sezonu o 23% zmniejszą się zapasy oleistych, w tym rzepaku o 30% do 1,4 mln ton, natomiast soi o 21% do 1,1 mln ton.

Źródło: PSPO za Fammu Fapa

Bilans oleistych w UE (mln ton)

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15 s	2015/16 p
Produkcja:	28,7	27,3	31,4	34,7	31,2
Rzepak	19,2	19,2	21,0	24,1	21,1
Soja	1,1	0,9	1,2	9,2	8,7
Słonecznik	8,4	7,1	9,2	1,5	1,4
Zużycie wewnętrzne:	43,8	44,0	46,7	47,8	47,4
Rzepak	22,7	23,1	23,8	25,7	24,7
<i>w tym przerób:</i>	21,7	22,1	23,0	24,8	23,8
Soja	13,1	13,7	14,5	13,3	14,4
<i>w tym przerób:</i>	12,3	12,4	13,2	12,1	13,1
Słonecznik	8,0	7,2	8,4	8,8	8,3
<i>w tym przerób:</i>	6,7	6,2	7,6	7,9	7,4
Import	16,0	16,0	17,4	15,4	16,2
Rzepak	3,8	3,4	3,5	2,9	3,2
Soja	12,0	12,4	13,5	12,3	12,8
Słonecznik	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
Eksport	0,8	0,6	1,1	1,4	1,0
Rzepak	0,1	0,1	0,3	0,6	0,3
Soja	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Słonecznik	0,6	0,4	0,7	0,7	0,6
Zapasy końcowe	3,3	2,4	3,3	4,3	3,3
Rzepak	1,5	0,9	1,3	2,0	1,4
Soja	1,1	0,9	1,0	1,4	1,1
Słonecznik	0,8	0,7	1,0	0,9	0,8

Źródło: DG Agri, s - szacunki, p - prognozy

W numerze:

- Prognozy bilansu oleistych w sezonie 2015/16 wg KEstr. 1
- Spadek zbiorów rzepaku w UE – IERGŻstr. 2
- Wzrost zużycia biodiesla w Niemczechstr. 2
- Loty pasażerskie na UCOstr. 2, 3
- Nowe regulacje dotyczące GMOstr. 3
- Osiedla mieszkalne na terenie byłych ZT w Warszawiestr. 4
- Technologia uprawy, a porażenie chorobamistr. 4, 5
- 20% udziału energii odnawialnej w 2020str. 5
- Walne Zebranie Członków 2015str. 5
- Notowaniastr. 6

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49

00-131 Warszawa

tel.: 22 313 07 88

fax.: 22 436 39 66

e-mail: biuro@pspo.com.pl

www.pspo.com.pl

Oil Express:

Redakcja: **Joanna Żuchniewicz**

Foto: własne, www.freefoto.pl,

www.pixabay.com

Mniej rzepaku w UE i na świecie

Instituto Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przewiduje głęboki spadek zbiorów rzepaku u kluczowego światowego producenta, tj. w UE - do 21,6 mln t (o 2,6 mln ton mniej), o czym informuje w swoim najnowszym Raporcie Rolnym.

Powodem takich spadków jest przede wszystkim zmniejszenie plonów do 3,3 t/ha (z 3,6 t/ha w sezonie poprzednim) i areалу uprawy do 6,5 mln ha (z 6,7 mln ha). Mniejszy spadek zbiorów prognozowany jest w Kanadzie do 15,6 mln t (o 0,3 mln t). W Chinach zaś

spodziewany jest wzrost zbiorów do 12,8 mln t (o 0,3 mln t), w Indiach do 7,2 mln t (o 0,3 mln t), a w Australii stabilizacja zbiorów na poziomie 3,7 mln t - informują dr Ewa Rosiak i dr Magdalena Bodył z IERiGŻ.

Podają one, że według raportu Strategie Grains opublikowanego w lutym, światowe zbiory rzepaku w sezonie 2015/16 mogą wynieść 67,8 mln t i być o 2,9 mln t mniejsze niż w sezonie poprzednim.

Spodziewany jest też spadek światowego zużycia rzepaku do

68,6 mln t (o 1,7 mln ton). W ślad za tymi zmianami globalne zapasy rzepaku na koniec sezonu obniżą się do 6,1 mln t, z 6,9 mln t przed rokiem. Relacja zapasów do zużycia rzepaku zmaleje do 9 proc. wobec 9,8 proc. przed rokiem i 9,5 proc. przed dwoma laty. W lutym na krajowym rynku rzepak był sporo droższy niż w poprzednim sezonie. Jego cena kształtowała się wg notowań ministerstwa rolnictwa na poziomie 1512 zł/t i była o 0,7 proc. wyższa niż przed miesiącem.

Źródło: PSPO na pods. IERiGŻ za Farmer.pl

Wzrost zużycia biodiesla w Niemczech

W Niemczech w całym 2014 roku zużycie biopaliw wzrosło o 1,5%, a samego biodiesla B7 o 5% do około 2,3 mln ton. W poprzednim roku udział biodiesla B7 wobec wszystkich biopaliw był na poziomie średnio 6,3% tj. bez zmian wobec roku 2013. W 2014

roku użycie B100 oraz czystych olejów dalej było bardzo małe i jeszcze spadło. Przy kurczącym się udziale etanolu przemysł biopaliwowy zmuszony był do produkcji biodiesla ze względu na obowiązkowy udział biododatku.

W 2014 roku użycie oleju po smażalniczego (UCOME) do produkcji biodiesla było na poziomie 0,2 mln ton tj. bez zmian wobec 2013 roku. Wbrew wzrostowi zużycia biodiesla w Niemczech w 2014 roku wzrósł jego eksport.

Zużycie diesla i biodiesla w Niemczech (mln ton)

rok	2011	2012	2013	2014 S	zmiana w %
Diesel (z B5 i B7)	32,96	33,64	34,84	36,44	4,6
Biopaliwa:	3,66	3,75	3,42	3,47	1,5
B5/7	2,32	2,34	2,18	2,29	5,0
B100	0,10	0,13	0,03	0,01	-83,3
Oleje roślinne	0,02	0,03	0,001	0,006	
Etanol	1,23	1,25	1,21	1,17	-3,0

Źródło: Oil World, S-szacunki wg.FOEEC

Źródło: FAMMU/FAPA na podst.: Oil World

Loty pasażerskie na UCO

Samolot chińskich linii lotniczych Hainan Airlines w weekend odbył pierwszy w Chinach lot pasażerski z użyciem biopaliwa z przetworzonego oleju, który wcześniej był wykorzystywany w chińskich restauracjach.

Boeing 737 ze 100 pasażerami na pokładzie w sobotę pokonał trasę z

Szanghaju do Pekinu. Maszynę pilotował wiceszef Hainan Airlines Pu Ming. Podczas lotu w dwóch silnikach wykorzystano w proporcjach pół na pół: tradycyjne paliwo oraz biopaliwo wyprodukowane w państwowej rafinerii Sinopec z oleju do smażenia, który zebrano w restauracjach.

Loty pasażerskie na UCO – cd.

To krok milowy dla chińskiego lotnictwa komercyjnego - ocenił szef firmy Boeing na Chiny Ian Thomas. Chiński przewoźnik dokonał tego wyczynu, niespodziewanie wyprzedzając hongkońskie linie Dragonair, będące filią Cathay Pacific. Linie Dragonair kilka dni wcześniej ogłosiły, że jako pierwsze właśnie w dniu 21 marca odbędą lot nad

Chinami z użyciem takiego oleju. Jednak cała operacja musiała zostać przełożona z powodu problemów z pozwoleniami. Biopaliwa emitują od 50 do 80 procent mniej dwutlenku węgla niż tradycyjne paliwa i oczekuje się, że mogą być one sposobem na ograniczenie zanieczyszczeń generowanych przez przemysł lotniczy.

Obecnie nie są one jednak powszechnie wykorzystywane, m.in. ze względu na wysokie koszty produkcji - pisze dziennik "South China Morning Post". Pierwsze na świecie loty pasażerskie z użyciem biopaliw przeprowadziły niemieckie linie Lufthansa w 2011 roku.

Źródło: PSPO za PAP

Nowe regulacje dotyczące GMO

Dnia 2 marca br. Rada UE zatwierdziła nowe rozporządzenie dotyczącą upraw GMO. Posunięcie to zakończy pięcioletni proces zmian tych przepisów. Zgodnie z nową dyrektywą, każda roślina zmodyfikowana genetycznie przeznaczona do uprawy w UE będzie musiała przejść dwuetapową weryfikację. Najpierw będzie musiała zostać zatwierdzona na szczeblu unijnym przez EFSA (Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności i Pasz), który może dopuścić lub nie dany zmodyfikowany organizm do upraw na terytorium Unii. Następnie każde państwo członkowskie będzie miało możliwość zakazu uprawy takiego organizmu na swoim terytorium na podstawie listy przyczyn. Zakaz ten będzie mógł być uzasadniony: przyczynami etycznymi, celami polityki ochrony środowiska (ochrona określonych siedlisk, krajobrazu lub farm produkcji ekologicznej), zagospodarowania przestrzennego w miastach i na obszarach wiejskich, użytkowaniem gruntów, skutkami społeczno-gospodarczymi,

dążeniem do unikaniem obecności GMO w innych produktach, celami polityki rolnej, polityką publiczną. Kraj członkowski będzie miał wybór pomiędzy najpierw negocjowaniem z firmą biotechnologiczną, że zamierza zrezygnować np. z konkretnej uprawy GMO (np. kukurydzy) lub wykluczyć właściwość (odporność na herbicyd) albo może wprowadzić zakaz z uzasadnieniem, które zostało wymienione na liście dopuszczalnych przyczyn. Państwa będą zatem mogły zakazywać uprawy konkretnego organizmu, ich grup, lub ogólnie upraw GMO. Podstawą uzasadnienia zakazu nie będzie mogło jednak być bezpieczeństwo dla zdrowia lub środowiska oceniane przez EFSA. Kraje członkowskie, które się zdecydują na uprawę GMO, będą zobowiązane do działań mających na celu zapobieganie zanieczyszczeniom u sąsiadów lub przez granice państw poprzez stosowanie stref buforowych, ale nie sprecyzowano wielkości tych stref oraz odpowiedzialności za zanieczyszczenia GMO.

Zmiana legislacyjna pojawiła się w Dzienniku Urzędowym KE (z 13 marca

br.) jako Dyrektywa PE i Rady UE/412/2015 z dnia 11 marca 2015 w sprawie zmiany dyrektywy WE/18/2001 w zakresie umożliwienia państwom członkowskim ograniczenia lub zakazu uprawy organizmów zmodyfikowanych genetycznie – GMO na swoim terytorium (szczegóły w rozporządzeniu). Po 2 latach Komisja będzie zobowiązana do aktualizacji załącznika dyrektywy WE/18/2001 art. 27 dotyczącego oceny ryzyka rolno środowiskowego biorąc pod uwagę wytyczne z 2010 roku. Sprawozdanie dot. funkcjonowania niniejszej dyrektywy KE musi opracować i przedstawić PE do 3 kwietnia 2019 r. Wejście dyrektywy w życie nastąpi po 20 dniach od jej opublikowania, czyli od 2 kwietnia br.

PSPO za Fammu Fapa

Osiedla mieszkalne na terenie byłych ZPT w Warszawie

Nawet 15 tys. osób będzie mogło zamieszkać na osiedlach, które wyrosną na terenie dawnych zakładów tłuszczowych przy Radzywińskiej na Targówku. Ratusz rozstrzygnął konkurs architektoniczny na zagospodarowanie tego terenu.

Konkurem objęty był blisko 30-hektarowy obszar pomiędzy ul. Radzywińską, Rozwadowskiego i linią kolejową do Ząbek. Ogłoszenie zwycięskich prac wraz z prezentacją wszystkich zgłoszonych w konkursie

projektów miało miejsce w dawnej Hucie Szkła, zlokalizowanej tuż przy działce ZT Kruszwica.

Wygrał zespół doświadczonych urbanistów z pracowni Dawos oraz architektów z pracowni Brzozowski Grabowiecki Architekci Sp. z o.o. Teren konkursowy poprzecinali siatką ulic, przy których mają powstać domy o wysokości od trzech do sześciu pięter. Będzie mogło w nich zamieszkać aż 15 tys. osób. Oprócz domów zaplanowano także miejsce na

biura (54 tys. m kw.), usługi (35 tys. m kw.), przedszkola i żłobki, a także park. Zarekomendowali też budowę przystanku kolejowego na linii kolejowej do Ząbek - takiego, jaki niedawno powstał kilometr dalej przy osiedlu Wilno.

Zwycięska praca będzie bazą merytoryczną do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru objętego Konkursem.

Źródło: PSPO za ZT Kruszwica.pl

Technologia uprawy, a porażenie chorobami

W uprawie rzepaku wykorzystywane są technologie uprawy od intensywnej po oszczędną. Zadano sobie zatem pytanie, czy technologia wpływa na zdrowotność rzepaku w zależności od sposobu uprawy? Zespół naukowców prof. dr hab. Bożena Cwalina-Ambroziak, dr inż. Arkadiusz Stępień i mgr inż. Małgorzata Głosek-Sobieraj z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego

w Olsztynie przeprowadzili badania nad wpływem rodzaju technologii na zdrowotność rzepaku ozimego uprawianego w monokulturze i płodozmianie. Wprawdzie dzięki

wyższemu i coraz bardziej niezawodnemu plonowaniu nowych odmian rzepaku oraz udoskonalaniu zabiegów agrotechnicznych poprawia się opłacalność produkcji powodująca specjalizację w kierunku zwiększenia częstotliwości występowania po sobie tych samych roślin, a nawet upraw w monokulturze. Jednakże zbyt częsta uprawa po sobie może powodować wiele niekorzystnych skutków, którym można przeciwdziałać poprzez wprowadzenie czynników antyzmęczeniowych w postaci nowych odmian oraz dopasowanych do wymagań technologii.

Rzepak ozimy uprawiano w ścisłym doświadczeniu poletkowym w monokulturze i zmianowaniu w Bałyczach. Uwzględniono dwie odmiany populacyjne: Californium i Castille oraz odmianę mieszańcową Nelson i trzy rodzaje technologii uprawy: oszczędną, średnio intensywną i intensywną o zróżnicowanym nawożeniu azotem i siarką oraz zastosowaną ochroną przed agrofagami. W okresie wegetacji badacze szacowali nasilenie chorób: zgnilizny twardzikowej (*Sclerotinia sclerotiorum*), werciliozy (*Verticillium* spp.) na roślinach, na liściach i łuszczykach: czerni krzyżowych (*Alternaria* spp.) i szarej pleśni (*Botrytis cinerea*), suchej zgnilizny (*Phoma lingam*). Otrzymane wyniki zostały opracowane statystycznie. W wyniku przeprowadzonych doświadczeń naukowcy stwierdzili większy procent roślin porażonych przez werciliozy i zgniliznę twardzikową w monokulturze niż w zmianowaniu. Wraz z intensyfikacją uprawy obserwowano ograniczenia nasilenia zgnilizny twardzikowej. Nie stwierdzono istotnego zróżnicowania w nasileniu

suchej zgnilizny na łodygach rzepaku w monokulturze i zmianowaniu w 2009, a istotnie większe w 2013 r. w monokulturze.

Nelson okazała się najzdrowszą. Istotnie większe porażenie przez szarą pleśń notowano w monokulturze w 2009 r. na odmianie Californium (technologia średnio intensywna i intensywna), a w 2013 r. na odmianie Nelson (technologia oszczędna i intensywna). Zauważa się tendencję redukcji objawów choroby na roślinach intensywnej uprawie. Systemy i technologie uprawy nie modyfikowały w istotny sposób występowania objawów powodowanych przez szarą pleśń.

Warunki pogodowe panujące w sezonie wegetacyjnym 2009 r. bardziej sprzyjały rozwojowi chorób na liściach niż warunki w 2013 r.

Ciąg dalszy na następnej stronie

Technologia uprawy, a porażenie chorobami – cd.

Badacze stwierdzili w większym nasileniu w pierwszym roku badań objawy szarej pleśni niż czerni krzyżowych. W piątym sezonie uprawy, przeciwnie niż w pierwszym roku badań, na liściach rzepaku częściej obserwowana objawy czerni krzyżowych niż szarej pleśni. Istotnie większe porażenie czernią krzyżowych naukowcy zanotowali w monokulturze niż w płodozmianie.

Na łuszczynach, odmiennie niż na liściach, objawy w większym nasileniu wystąpiły w sezonie wegetacyjnym 2013 r. niż 2009 r. Szczególnie duże

zróznicowanie, analizując obydwie sezony, zaobserwowano w nasileniu czerni krzyżowych. Najzdrowsze okazały się łuszczyny rzepaku uprawianego w płodozmianie z zastosowaniem intensywnego nawożenia mineralnego i pełnej ochrony przed agrofagami. Najmniej porażone przez szarą pleśń w 2009 r. w poszczególnych technologiach uprawy były łuszczyny odmiany Nelson, a najbardziej porażone łuszczyny odmiany Californium. Nie zaznaczył się natomiast istotny wpływ technologii uprawy na nasilenie objawów choroby,

choć z większą częstotliwością obserwowano je na roślinach w technologii intensywnej. W przypadku porażenia łodyg rośliny rzepaku uprawiane po 4-letniej przerwie w płodozmianie okazały się zdrowsze w porównaniu do uprawy ciągłej. Rodzaj zastosowanej technologii uprawy nie wpływał na nasilenie objawów. Spośród badanych odmian najbardziej porażona była Castille, z istotną różnicą do pozostałych odmian - podobnie jak w uprawie rzepaku po sobie.

Źródło: PSPO za Farmer.pl (Katarzyna Szulc)

20% udziału energii odnawialnej w 2020 roku

Wg Europejskiej Agencji Środowiska - EEA umiejscowionej w Kopenhadze kraje członkowskie Unii są na dobrej drodze do osiągnięcia średnio 20% udziału zużycia energii ze źródeł odnawialnych. Spośród producentów odnawialnej energii najbardziej zapóźnione w tej kwestii są: Wielka Brytania, Holandia oraz Luksemburg. Liderami zużycia energii odnawialnej w 2013 roku były: Austria, Finlandia, Szwecja i Litwa, gdzie 1/3 energii pochodziło ze źródeł odnawialnych.

Użycie energii odnawialnej w transporcie wzrosło w latach 2005-2013 z 3,03 Mtoe do 13,61 Mtoe (średnio 20,6% rocznie). Jednak rok 2013 wobec 2012 cechował po raz pierwszy spadek zużycia energii odnawialnej w transporcie z 14,61 Mtoe do 13,61 Mtoe (-6,9%). Wg prognoz do 2020 roku zużycie energii odnawialnej w transporcie powinno wzrosnąć do 28,88 Mtoe, tj. średnio 11,4% rocznie wobec 2013 roku.

Użycie energii pochodzącej z biodiesla

w transporcie wzrosło w latach 2005-2013 z 2,31 Mtoe do 10,73 Mtoe (średnio 21,2% rocznie). Jednak rok 2013 wobec 2012 cechował po raz pierwszy spadek zużycia energii z biodiesla (w transporcie) z 11,64 Mtoe do 10,73 Mtoe (-7,8%). Do 2020 roku zużycie energii z biodiesla (w transporcie) powinno wzrosnąć do 20,98 Mtoe, tj. średnio 10,1% rocznie wobec 2013 roku.

Źródło: PSPO za Fammu Fapa

Walne Zebranie Członków PSPO 2015

W dniu 16 kwietnia br. odbędzie się w Warszawie Walne Zebranie Członków PSPO. Tegoroczne spotkanie ma charakter sprawozdawczy - wyborczy. Poza wyborem nowych władz Stowarzyszenia, zebraniem członkom zostanie przedstawione sprawozdanie Zarządu z prac PSPO w roku 2014, a także sprawozdanie z realizacji budżetu za rok 2014.

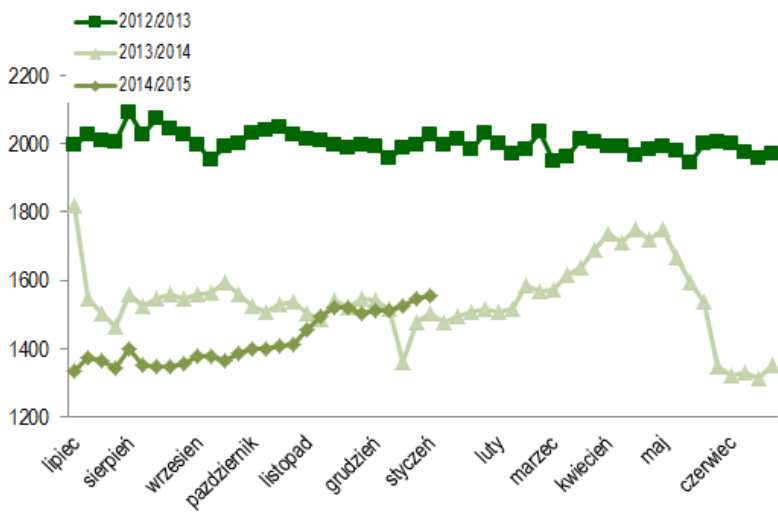
Zostanie również przedstawiony plan działań na rok 2015, a także plan tegorocznego budżetu. Na zaproszenie Zarządu na Walne Zebranie Członków PSPO przyjedzie Dyrektor Generalna FEDIOL - Nathalie Lecocq, która przybliży zebranym działalność tej organizacji, oraz podsumuje jej aktywność w ostatnim roku. Planowane jest również

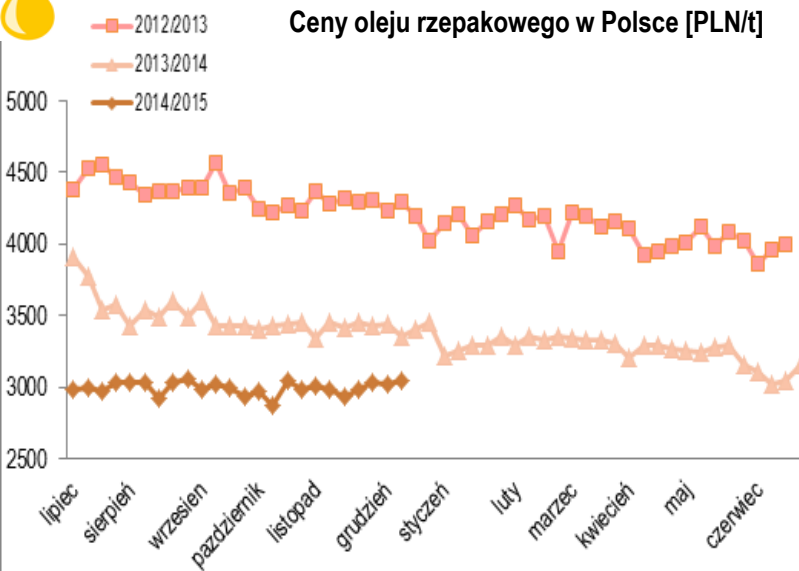
POLSKIE STOWARZYSZENIE
PRODUCENTÓW OLEJU

wystąpienie Dyrektora Generalnego Krajowej Izby Biopaliw, który omówi aktualną sytuację na rynku biopaliw, z perspektywy zachodzących zmian prawnych w Polsce.

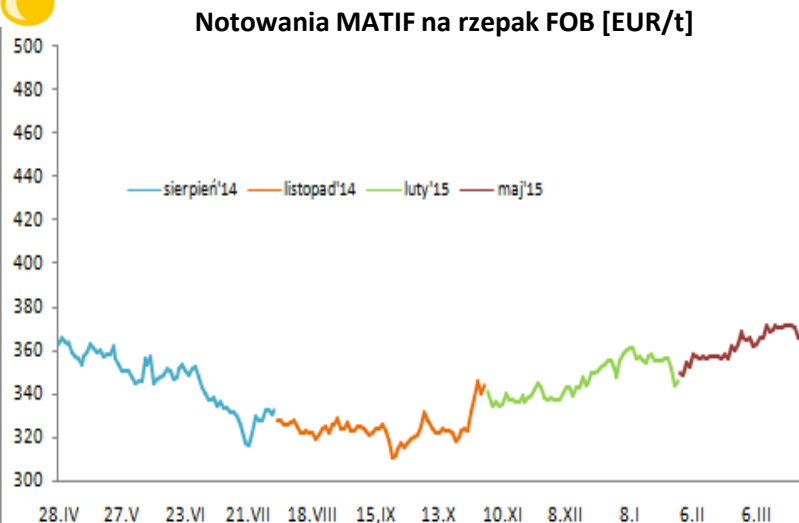
PSPO

Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

opracowanie PSPO na podst. Euronext

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce

16.III – 23.III

Wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana roczna [%]
Nasiona rzepaku	1554	-3,8
Olej rafinowany	3041	-8,6
Śruta	907	-12,5
Makuch	978	-11,9

Polski handel zagraniczny

Wg MRiRW [t]

	I. 2014	I. 2015
Nasiona rzepaku		
Eksport	45 353	65 436
Import	4 780	699
Olej rzepakowy		
Eksport	50 724	80 698
Import	8 755	3 957

Notowania MATIF na rzepak (FOB)

z dn. 27. III

Wg Euronext

Dostawa	Cena [Euro/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Maj' 15	363,75	4,0940	1489,2
Sierpień' 15	353,5		1447,2
Listopad' 15	356,25		1458,5
Luty'16	354,25		1450,3

Notowania różne

Wg FAMMU/FAPA, Orlen

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF październik/grudzień Hamburg 19 III	[USD/t]	397
Olej rzep. sur. FOB wrzesień Rotterdam 26.III	[EUR/t]	688
BIO 100 PKN Orlen 30 III	[PLN/m ³] netto	3 547
BIO ON PKN Orlen 30 III	[PLN/m ³] netto	3 597